

Problémy spojené s adaptací žáků na střední vzdělávání řeší školy prostřednictvím poradenských služeb poskytovaných žákům či jejich zákonným zástupcům školními poradenskými pracovišti. Meziročně mírně vzrostl podíl škol využívajících služeb školního psychologa (z 35,7 % škol ve školním roce 2017/2018 na 38,3 % ve školním roce 2018/2019). Nadále převažuje využití externího psychologa docházejícího do střední školy (20,2 % škol).

4.2.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – průběh společného vzdělávání

Při vzdělávání žáků nebyly ve středních školách zaznamenány zásadní nedostatky ve vytváření rovných příležitostí, v podpoře osobnostního rozvoje či v toleranci k jinakosti žáků. Zlepšení vyžaduje oblast podpory žákům s potřebou podpůrných opatření, ve které byl zaznamenán podstatný rozdíl mezi gymnaziálním a středním odborným vzděláváním. Zatímco v gymnaziálním vzdělávání byly zaznamenány nedostatky v 6,8 % škol, ve středním odborném vzdělávání to bylo ve 22,4 %.

Nedostatky v oblasti vzdělávání žáků se SVP spočívající v porušení právního předpisu byly zjištěny v 9,7 % škol (nezajištění odpovídajících podmínek pro vzdělávání těchto žáků, nesprávné postupy při vzdělávání s využitím individuálního vzdělávacího plánu nebo plánu pedagogické podpory, poskytování podpůrných opatření bez informovaného souhlasu zákonných zástupců). Nerespektování doporučení školských poradenských zařízení se projevvalo nejčastěji tím, že péče nebyla žákům poskytována v doporučeném rozsahu, příp. jim nebyla poskytována vůbec.

Žáci se SVP se vzdělávají téměř ve všech středních školách (98,6 % hodnocených škol). Nejčastěji je jim poskytována poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení a jejich potřeby jsou zohledňovány při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování. Dle informací z dotazníků pro ředitele je četné rovněž vzdělávání žáků podle individuálního vzdělávacího plánu, s využitím kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek či úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání.

Tabulka 57

Podpůrná opatření využívaná pro žáky se SVP – podíl škol (v %)

Podpůrná opatření	Podíl
Poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení	95,9
Úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a prodloužení délky středního vzdělávání až o 2 roky	46,3
Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání	76,6
Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek	50,5
Úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy	15,6
Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu	71,6
Využití asistenta pedagoga	26,1
Využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící	1,4
Poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených	4,1

Skladba podpůrných opatření, jejichž využití bylo ve výuce při hospitační činnosti zaznamenáno, se od skladby uváděné řediteli škol liší. Výrazný je rozdíl ve využití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek – zatímco ředitelé deklarují, že tato podpůrná opatření jsou poskytována v 50,5 % škol, jejich reálné využití bylo zaznamenáno pouze ve 2 % navštívených hodin. Uvedený rozdíl signalizuje, že důslednému využití pořízených kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek ve vyučovacích hodinách není ze strany pedagogů věnována dostatečná pozornost.

